

Δυο λόγια για τη ΛΑΕ

του Σπύρου Σκαμνέλου

Με τον κόσμο της ΛΑΕ με συνδέουν δεσμοί. Πολιτικοί και προσωπικοί. Το τραγικό εκλογικό αποτέλεσμα δε με ξάφνιασε. Το θεωρούσα όχι απλώς αναμενόμενο, αλλά κυριολεκτικά αναπόφευκτο. Πολύ καιρό πριν τις εκλογές είχα καταλήξει στην εκτίμηση ότι η ΛΑΕ θα κινηθεί μεταξύ 30 και 50 χιλιάδων ψήφων, χάνοντας κάτι ανάμεσα στα 2/3 και στα 4/5 των ψήφων που είχε πάρει τον Σεπτέμβρη του '15. (Τελικά η ΛΑΕ κινήθηκε στο κάτω όριο της εκτίμησής μου, χάνοντας τα 4/5 της εκλογικής επιρροής της.)

Επειδή λοιπόν με τον κόσμο της ΛΑΕ με συνδέουν πολιτικοί και προσωπικοί δεσμοί, δεν επιχαίρω με το αποτέλεσμα και –πολύ περισσότερο– δε θεωρώ ως ενδεδειγμένη στάση το “εμείς σας τα λέγαμε· εσείς δεν τα βλέπατε”. Θα πω λοιπόν δυο πράγματα σ’ αυτόν τον κόσμο, με διάθεση ειλικρινή και συντροφική, ελπίζοντας ότι θα τους βοηθήσω να καταλήξουν σε ψύχραιμα συμπεράσματα και να διαχειριστούν με τρόπο γόνιμο το μέγεθος της ήττας.

Στη δικιά μου εκλογική περιφέρεια, το ψηφοδέλτιο της ΛΑΕ στις περιφερειακές πήρε 1.106 ψήφους, ενώ το ευρωψηφοδέλτιο μόλις 314. (Ως μέτρο σύγκρισης, ας προσθέσω ότι στις προηγούμενες βουλευτικές η ΛΑΕ είχε πάρει 1.204 ψήφους.) Η μεγάλη απόσταση ανάμεσα στο περιφερειακό ψηφοδέλτιο και στο ευρωψηφοδέλτιο κάτι σημαίνει. Κατά τη γνώμη μου, σημαίνει ότι οι άνθρωποι της ΛΑΕ χαίρουν εκτίμηση ως αριστεροί, ως αγωνιστές και ως άνθρωποι και ότι αυτή η εκτίμηση δεν είναι μόνο πλατωνική. Όσοι ενδιαφέρονται να ψηφίσουν αριστερούς αγωνιστές, θεωρούν τους ανθρώπους της ΛΑΕ άξιους υπερψήφησης. (Όσοι ψηφίζουν με άλλα κριτήρια, προφανώς έχουν άλλους ανθρώπους να ψηφίσουν.) Την ίδια στιγμή όμως, η ίδια η ΛΑΕ, ως πολιτικό σχέδιο, ως πολιτικός λόγος και ως φυσιογνωμία δεν πείθει. Περί το 70% των ανθρώπων που στις περιφερειακές ψήφισαν τους ανθρώπους της ΛΑΕ, στη διπλανή κάλη των ευρωεκλογών επέλεξαν κάτι άλλο –και αυτό πρέπει να εξηγηθεί.

Πριν από 3 χρόνια, σε ένα άρθρο που είχε ενοχλήσει πολλούς, κατέληγα στο εξής συμπέρασμα: “Αν υπάρχει σήμερα χώρος για να συγκροτηθεί ένα μαζικό αντιμνημονιακό μέτωπο «όλων των πατριωτικών δυνάμεων», όπως το περιγράφει ο Παναγιώτης Λαφαζάνης, το πιθανότερο είναι ότι θα παραπέμπει αυθόρμητα

στην αισθητική και τη ρητορική της πάνω Πλατείας του 2011. Δε μπορεί άλλωστε να είναι τυχαίο ότι, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, είναι δύσκολο να βρεθεί παράδειγμα πετυχημένου ευρωσκεπτικιστικού κόμματος, που να μην προέρχεται από το χώρο της Δεξιάς. Ίσως εδώ να βρίσκεται τελικά το δράμα της ΛΑΕ: Προέρχεται, θέλοντας και μη, από τη «λάθος» μεριά της Πλατείας. Και, στην προσπάθειά της να λειτουργήσει ως πρόπλασμα ενός ευρύτατου πατριωτικού μετώπου, βρίσκεται σε αδυναμία να οργανώσει ακόμα και εκείνο το κομμάτι της Πλατείας –μικρότερο ίσως, αλλά σίγουρα υπαρκτό– που κανονικά θα έπρεπε να της αναλογεί.”

Η σημερινή ομιλία του Π. Λαφαζάνη στην Κ.Ε. του Αριστερού Ρεύματος (με την οποία δηλώνει την παραίτησή του από την προεδρία της ΛΑΕ) επιβεβαιώνει την ορθότητα και την ακρίβεια εκείνης της εκτίμησης: Με την απόλυτη προσωπική ευθύνη του Π. Λαφαζάνη –και τη συνευθύνη όσων τον ακολούθησαν και όσων δεν του αντιτάχτηκαν– η ΛΑΕ επεδίωξε να παίξει ένα ρόλο που αφενός μεν την υπερέβαινε, αφετέρου δε ερχόταν σε αντίθεση με την ιστορική διαδρομή και την πολιτική αυτοσυνειδησία των ίδιων των μελών της. Τα μέλη της ΛΑΕ νιώθουν κομμάτι της Αριστεράς και ως όμορους χώρους αντιλαμβάνονται το ΚΚΕ, την ΑΝΤΑΡΣΥΑ και τις άλλες αριστερές δυνάμεις. Η σημερινή ομιλία του Π. Λαφαζάνη (και όλη η μέχρι τώρα στάση του) αντικειμενικά τοποθετεί τη ΛΑΕ πλάι στον Νότη Μαριά, την Ζωή Κωνσταντοπούλου, τον Ρούντι Ρινάλντι και τον Γιώργο Καραμπελιά.

Αυτή τη “σχιζοφρένεια” πληρώνει πάνω απ’ όλα η ΛΑΕ. Και θα τολμούσα να πω ότι οι 1.106 ψήφοι των περιφερειακών εκλογών πιστώνονται στους ανθρώπους της ΛΑΕ, ενώ οι 314 ψήφοι των ευρωεκλογών χρεώνονται στη γραμμή Λαφαζάνη. Το μόνο βέβαιο είναι ότι εθνικές εκλογές επίκεινται άμεσα (και δεν ξέρω αν εκεί θα βρεθούν έστω και αυτές οι 314 ψήφοι ή αν θα είναι ακόμα λιγότερες), ενώ η εμφάνιση ενός Έλληνα Σαλβίνι ενδέχεται ν’ αργήσει πολύ. Οι άνθρωποι που παραμένουν στη ΛΑΕ δεν έχουν την πολυτέλεια να περιμένουν τόσο πολύ –και μάλιστα για κάτι που είναι τόσο αντίθετο με την ιστορική τους διαδρομή και την πολιτική τους αυτοσυνειδησία. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση είναι δική τους.